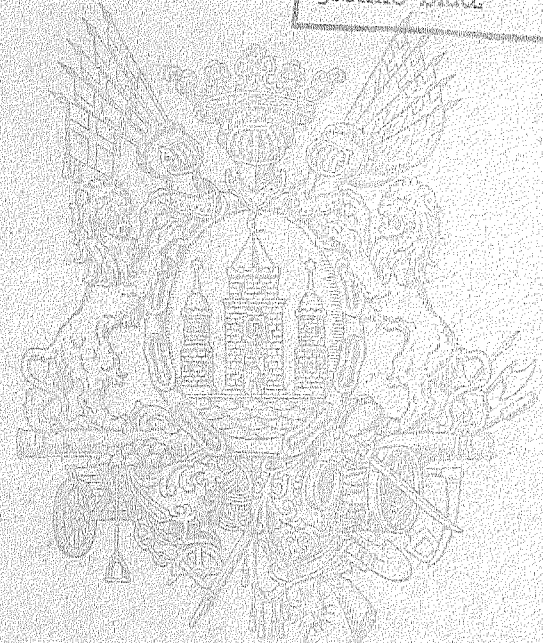

REGULATIV

VEDRØRENDE

INDRETNING AF BADERUM

Opmærksomheden henlægges
på ændringerne på indlagte
grønne blad.

B A D E R U M

KØBENHAVNS MAGISTRAT

1952

Ændring

af afsnit A, stk. 4 i Københavns magistrats foreløbige bestemmelser af 30. december 1950 vedrørende opførelse og indretning af finske badstuer, indføjet som bilag i magistratens regulativ af 1. marts 1952 vedrørende indretning af baderum.

A. Tørluftsbadstuer i bygninger, som tillige benyttes til andet formål.

.....

4. Gulv i badstuerum tillades dækket med aftagelige tremmeriste af træ og skal i øvrigt udføres af vandtæt, fugefrit materiale af godkendt type under iagttagelse af bestemmelserne i magistratens regulativ vedrørende indretning af baderum, § 4, stk. 1, 2 og 3. Det vandtætte gulvbelægningsmateriale skal føres mindst 15 cm op langs alle vægge og forsynes med hulkehl. Under døren skal udføres dørtrin med mindst 5 cm høj hulkehl af samme materiale, medmindre det tilstødende rum er forsynet med vandtæt gulv og afløb.

Badstuerummets gulv skal have fald til gulv afløb, som så vidt muligt anbringes umiddelbart uden for rummet. Ved indretning af badstuer i énfamiliehuse bortfalder kravet om gulv afløb.

.....

Københavns magistrats 4. afdeling,
den 1. november 1971.

A. Wassard.

Sverre Borring.

Regulativ

vedrørende

indretning af baderum.

INDHOLD

	Side
Københavns magistrats regulativ af 1. marts 1952 vedrørende indretning af baderum	3

Bilag

Københavns magistrats foreløbige bestemmelser af 30. december 1950 vedrørende opførelse og indretning af finske badstuer (tørluftsbadstuer) 11
--

Regulativ

vedrørende

indretning af baderum.

I medfør af bygningsvedtægt for staden København af 18. december 1939 § 47 fastsættes nedenanførte bestemmelser vedrørende indretning af baderum.

§ 1.

Areal og rumfang.

1. Baderum, der ikke forsynes med iltforbrugende ildsted, skal have et gulvareal på mindst 1 m² og en bredde af mindst 80 cm og i øvrigt være således indrettet, at der er tilstrækkelig fri plads i rummet.
2. Baderum, hvori der anbringes gasbadeovn, skal have et gulvareal på mindst 3 m² og et rumfang af mindst 7 m³. I øvrigt henvises til bestemmelserne i § 6, stk. 2.
3. Baderum, hvori der anbringes indfyrringsovn til kul, koks eller brænde, skal have et gulvareal på mindst 6 m² og et rumfang af mindst 15 m³.
4. Opstilles der vandkloset i et baderum, skal bestemmelserne i regulativ vedrørende indretning af nødtørftsrum overholdes, også med hensyn til afstand mellem klosetskålen og badekar, håndvask m. v.

§ 2.

Højde.

1. Højden fra gulv til loft i baderum skal over det i § 1, stk. 1, 2 og 3, fastsatte mindste tilladelige gulvareal overalt være mindst 2,2 m.
2. I beboelsesbygninger, indrettet til bolig for højst 3 familier, kan højden dog indskrænkes til 2 m.

§ 3.

Adgang.

1. Fra baderum skal der til enhver tid være fri og uhindret adgang til foreskreven trappe, jfr. bygningsvedtægtens § 47, stk. 9, og § 51, stk. 8. Døre i baderum skal have mindst 60 cm fri bredde. Såfremt der installeres iltforbrugende ildsted i rummet, må døren til rummet kun forsynes med almindelig fallelås, som ikke kan aflåses med nøgle. Eventuel lukkeindretning på dørens indvendige side skal i nødstilfælde kunne betjenes udefra uden anvendelse af værktøj.

2. Døre, der ikke er fjernet mindst 2 m fra bruse, må kun indrettes til at åbne udad mod andet rum, når de forinden er forsynet med vandnæse, og dørtrinnet er tildannet med rigelig fald ind mod baderummet.

§ 4.

Gulv.

1. I nybygninger skal gulv i baderum udføres af beton mellem jernbjælker, jernbeton el. lign. med vandtæt slidlag af et af magistraten godkendt materiale og med mindst 1 pct. fald til gulv afløbet, hvis skål skal være forsynet med betonkant (krave til optagelse af pudslaget). Langs væg og under dør skal udføres mindst 5 cm høj hulkehl, og dørtrin skal indtil denne højde udføres af samme materiale som gulvet. Når karret indmures, skal gulvet under karret ligge højere end det øvrige gulv, være forsynet med hulkehl langs væg og have fald og udløb mod gulv afløbet. Gulv afløb må ikke anbringes under indmuret kar.

2. I ældre bygninger kan det i baderum med et areal af højst 6 m² tillades at udføre gulvet af jernbeton på træbjælkelag, hvor forholdene efter magi-

stratens skøn er egnede, og etageadskillelsen ved et inden udstøbningen foretaget eftersyn findes at være i forsvarlig stand. Arbejdet skal udføres på følgende måde: Efter at indskudsleret er fjernet, lægges et tæt lag brædder på tværs af indskudsbrædderne. Over brædderne og bjælkerne lægges et lag svært tagpap med mindst 8 cm overlæg og sammenklæbet i alle samlinger. Armeringen udføres med 7 stk. 7 mm rundjern pr. m i begge retninger. Udstøbningen skal foretages med jordfugtig nøddestensbeton i blandingforholdet 1:2:3 i en tykkelse af mindst 8 cm, hvoraf mindst 5 cm over bjælkerne, og der skal udføres vandtæt slidlag af et af magistraten godkendt materiale med hulkehl og fald til gulv afløb som angivet i stk. 1. Gulv afløbet må ikke anbringes nærmere nogen træbjælke end 10 cm og skal i øvrigt udføres som nævnt i stk. 1. Afløbsrør fra håndvaske, badekar o. lign. må ikke anbringes i gulvet, men skal føres til gulv afløbet over dettes rist.

3. I ældre bygninger kan fugefrit gulv tillades udført på bræddegulv, hvor gulvet er udført af mindst 1¹/₄" brædder og ikke er stærkt slidt eller knækket i fjeder og not, og hvor forholdene, herunder rørgennemføringers anbringelse i rummet, efter magistratens skøn i øvrigt findes egnede. Rummet skal forsynes med gulv afløb, og arbejdet udføres på følgende måde: Mellem to bjælker foretages en udskæring i bræddegulvet mindst 20 cm bredere end gulv afløbets skål, der skal være forsynet med betonkant. Mellem bjælkerne, eventuelt på hver bjælkeside, anbringes direkte over indskudsbrædderne en forstærkning af jern, mindst vinkeljern nr. 6/6, der fastgøres forsvarligt til bjælkerne. Gulv afløbet anbringes i udskæringens midte og ikke nærmere nogen træbjælke end 10 cm. Udskæringen udstøbes med beton i blan-

dingsforholdet 1:2:3 i højde med brædegulvets overside. Gulvbræddernes overflade behandles, så den bliver ru, og brædderne eftersømmes, således at der anbringes mindst 4 søm i hvert brædt og i hver bjælke.

Fugefri belægning skal udføres af et af magistraten godkendt materiale under iagttagelse af de for det pågældende materiale fastsatte vilkår. Belægningens tykkelse skal for asfalt- og magnesitgulves vedkommende være mindst 2 cm, og eventuelle klosetskåle, løst opstillede badekar o. lign. skal fjernes under arbejdets udførelse. Indmuret badekar må kun opstilles, såfremt gulvet under dette udføres som angivet under stk. 1 eller stk. 2. Afløbsrør fra håndvaske, badekar o. lign. må ikke anbringes i gulvet, men skal føres til gulvafløbet over dettes rist.

Fugefri belægning skal udføres med 5 cm høj hulkehl og fald mod gulvafløb som nævnt under stk. 1. Ved dørtrin kan hulkehlels højde dog nedsættes til 2 cm, når dens overkant er hævet mindst 8 cm over gulvrøsten. Ved alle rørgennemføringer skal udvises fornøden omhu for at tilvejebringe fuldkommen tæthed.

§ 5.

Vægge.

1. Vægge om baderum skal udføres af grundmur, 5 cm tykt monierværk, 5 cm tykke slaggeplader eller af lignende godkendt materiale. Væggene skal gøres vandtætte i mindst 1,8 m højde ved glitpuds, oliemaling (slibning, grunding og mindst 2 gange strygning med oliefarve), beklædning med keramiske fliser (opsat i bastardmørtel med mindst 3 mm brede fuger) eller ved anvendelse af andet af magistraten godkendt materiale.

Hvor nypudsede vægge ved rummets ibrugtagen ikke er tjenlige til oliemaling, kan væggenes færdiggørelse udsættes indtil $\frac{1}{2}$ år efter bygningsattestens udstedelse mod ejerens skriftlige indeståelse.

2. Skillerum af træ (spanske vægge) til underinddeling af rummet kan tillades opsat efter de i bygningsvedtægtens § 31, stk. 4 b, angivne regler, når de på begge sider samt på kanterne oliemales eller på anden måde forsvarligt beskyttes mod vands indtrængen.

3. I ældre bygninger kan dobbelte, pudsede brædeskillerum tillades bibeholdt, hvor forholdene efter magistratens skøn er egnede, når væggene indtil en afstand af 2 m fra bruse og 1 m fra kar beklædes med mindst 2 cm tykt monierpuds i hele deres højde og i øvrigt gøres vandtætte som angivet i stk. 1.

§ 6.

Ventilation.

1. Baderum, der ikke forsynes med iltforbrugende ildsted, skal ventileres på mindst en af følgende måder:

- a. Ved anbringelse af en åbning direkte til det fri. Åbningen, der kan udføres som oplukkeligt vindue eller som ventilationsrist med regulerbart spjæld el. lign., skal have et mindst 600 cm² stort gennemstrømningsareal i åben stilling, og åbne- og lukkemekanismen skal være indrettet til med lethed at kunne betjenes fra gulvet.
- b. Ved anbringelse af en åbning i direkte forbindelse med en mindst 150 cm² stor aftrækskanal, udført efter bestemmelserne i magistratens regulativ for udførelse af aftrækskanaler og ventilationsanlæg. Åbningen tillades forsynet med let

regulerbart spjæld under forudsætning af, at dette i åben stilling har et mindst 150 cm² stort gennemstrømningsareal. Rummet skal yderligere forsynes med frisklufttilførsel ved en eller flere åbninger ved gulvet (eventuelt i døren) med et samlet areal på mindst 100 cm².

2. Baderum, der forsynes med gasildsted, skal ventileres direkte til det fri ved et oplukkeligt vindue med et lysningsareal (indvendigt karm mål) på mindst 0,2 m². Udføres der gennembrudt murværk i bygnings facade foran vinduet, skal det sammenlagte areal af murværkets åbninger være mindst 0,2 m². Gasbadeovnen skal installeres under overholdelse af bestemmelserne i magistratens regulativ vedrørende anbringelse af gasildsteder, og ovnens maksimale gasforbrug må ikke overstige:

I rum med rumfang fra	7 m ³ til 10 m ³	..	5 m ³ /h
—	—	10 m ³ til 12,5 m ³	.. 7 m ³ /h
—	—	12,5 m ³ og derover	.. 9 m ³ /h

3. Baderum, der forsynes med indfyringsovn til kul, koks, brænde el. lign., skal ventileres direkte til det fri ved et oplukkeligt vindue med et lysningsareal (indvendigt karm mål) på mindst 0,6 m². Vinduet tillades ikke dækket ved gennembrudt murværk el. lign.

§ 7.

Belysning.

1. Alle baderum skal være forsynet med elektrisk lys.

2. Såfremt baderum agtes forsynet med rude mod tilstødende rum, skal ruden fast indmures og udføres af svært uigennemsigtigt glas — mod trapperum monierglas med højst 0,5 m² størrelse — og anbrin-

ges mindst 1,8 m over gulvet i tilstødende rum, der ikke må benyttes som pigeværelse eller tilhøre andet lejemål, og såfremt der findes kloset i baderummet ikke heller som spisekammer. Ruder anbragt i dør til baderum skal udføres af uigennemsigtigt glas.

§ 8.

Opvarmning.

1. Lunestreg i baderum må kun tilsluttes varmtvandsanlæg (ikke damp) og skal i rum med under 2 m² gulvareal anbringes i et hjørne eller i størst mulig afstand fra kar eller bruse.

2. Radiator i baderum med gulvareal under 6 m² må kun tilsluttes varmtvandsanlæg (ikke damp). Den skal i rum med under 4 m² gulvareal samt i rum, der opvarmes ved dampanlæg, anbringes i størst mulig afstand fra kar eller bruse.

§ 9.

Regulativets ikrafttræden.

Nærværende regulativ træder i kraft straks.

Samtidig bortfalder regulativ af 1. december 1947 vedrørende indretning af baderum.

Københavns magistrats 4de afdeling, den 1. marts 1952.

Johannes Hansen.

Ch. Abrahamsen.

**Københavns magistrats foreløbige bestemmelser
af 30. december 1950**

vedrørende

**opførelse og indretning af finske badstuer
(tørluftsbadstuer).**

Efter ansøgning i hvert enkelt tilfælde vil finske badstuer indtil videre kunne forventes tilladt indrettet i såvel nye som ældre bygninger under forudsætning af, at nedennævnte, almindelige bestemmelser iagttages:

A. Tørluftsbadstuer i bygninger, som tillige benyttes til andet formål.

1. Badstuerum, som opvarmes ved ildsted, til hvis drift der *ikke* medgår forbrændingsluft fra selve rummet, skal have et rumfang på mindst 7 m³. (Gælder f. eks. ved anvendelse af elektriske ovne eller ved kul-, koks- og brændefyrede ovne med indfyriingsåbning, askelåge og reguleringsspjæld anbragt uden for badstuerummet).

Badstuerum, som opvarmes ved ildsteder, til hvis drift der medgår forbrændingsluft fra selve rummet, skal have et rumfang på mindst 12 m³. (Gælder f. eks. ved anvendelse af kul-, koks- og brændefyrede ovne med indfyring fra selve badstuerummet samt ved gasfyrede ovne med et gasforbrug på over 7 m³/h).

Såfremt opvarmningen sker ved en gasfyret ovn med et gasforbrug på højst 7 m³/h, kan rumfanget dog indskrænkes til 10 m³.

2. Højden over det fri gulvareal i badstuerum skal være mindst 2 m.

3. Fra badstuerum skal der til enhver tid være fri og uhindret adgang til foreskrevne trappe eller anden fyldestgørende udgang, jfr. bygningsvedtægten § 47, stk. 9, og § 51, stk. 8.

Døren til rummet må kun forsynes med almindelig fallelås, som ikke kan aflåses med nøgle. Eventuel lukkeindretning på dørens indvendige side skal i nødstilfælde kunne betjenes udefra uden anvendelse af værktøj.

4. Gulv i badstuerum tillades dækket med aftagelige tremmeriste af træ og skal i øvrigt udføres af vandtæt, fugefrit materiale af godkendt type under iagttagelse af bestemmelserne i magistratens regulativ vedrørende indretning af baderum, § 4, stk. 1, 2 og 3. Det vandtætte gulvbelægningsmateriale skal føres mindst 15 cm op langs alle vægge og forsynes med hulkehl. Under døren skal udføres dørtrin med mindst 5 cm høj hulkehl af samme materiale, medmindre det tilstødende rum er forsynet med vandtæt gulv og afløb.

Badstuerummets gulv skal have fald til gulv afløb, som så vidt muligt anbringes umiddelbart uden for rummet.

5. Vægge om baderum kan udføres af beton, grundmur, 5 cm tykt monierværk, 5 cm tykke slaggeplader eller lignende godkendt materiale og skal mindst udføres som dobbelt, pudset bræddeskillerum med mindst 2 cm tykt monierpuds på den mod badstuerummet vendende side. Loftet skal ligeledes forsynes med mindst 2 cm tykt monierpuds, medmindre etageadskillelsen er udført som hulstensdæk, jernbetondæk el. lign.

Såvel vægge som loft tillades beklædt med umalet træpanel og bagved liggende varmeisolering.

6. Badstuerum, som opvarmes ved ildsteder, til hvis drift der ikke medgår forbrændingsluft fra selve rummet, kan indrettes uden vindue til det fri, men skal forsynes med frisklufttilførsel ved en mindst 200 cm² stor åbning anbragt ved gulvet, og skal ved loftet gives aftræk til en mindst 150 cm² stor aftrækskanal, udført i overensstemmelse med magistratens forskrifter for udførelse af aftrækskanaler. Begge åbninger tillades forsynet med let regulerbare spjæld, under forudsætning af, at disse i åben stilling har henholdsvis et mindst 200 cm² og 150 cm² stort gennemstrømningsareal.

Badstuerum, som opvarmes ved ildsteder, til hvis drift der medgår forbrændingsluft fra selve rummet, skal ventileres som ovenfor nævnt og tillige forsynes med et til det fri oplukkeligt vindue med et lysningsareal (indvendigt karm mål) på mindst 0,2 m².

7. Badstuerum skal være forsynet med elektrisk lys.

8. Kul-, koks- og brændefyrede badstueovne skal opstilles under iagttagelse af bestemmelserne i bygningsvedtægten § 59, stk. 1—9, idet dog afstanden fra selve ovnen til uafskærmet træværk overalt skal være mindst 1 m. Eventuel afskærmning skal foretages med ubrændbart materiale efter magistratens nærmere godkendelse i hvert enkelt tilfælde.

Brændeovne kræves ikke forsynet med udmuring af ildfaste sten.

Elektriske ovne og gasfyrede ovne skal anbringes på en sådan måde, at brandfare undgås, f. eks. ved afskærmning af træværket ved hjælp af asbestcementplader med luftmelletrum el. lign. efter magistratens nærmere godkendelse i hvert enkelt tilfælde.

9. Rum, som benyttes i tilknytning til badstuerummet, så som nødtørftsrum og baderum (bruserum), eller birum, hvorfra der sker indfyring i badstueovnen, skal opfylde bygningsvedtægtens og regulativernes almindelige forskrifter for sådanne rum.

B. Tørluftsbadstuer i bygninger, som udelukkende benyttes til dette formål.

1. Bygningen skal med hensyn til beliggenhed og højde opfylde bygningsvedtægtens almindelige bestemmelser.

2. Bygningen kan, hvor forholdene taler derfor, opføres med ydervægge, tag og skillerum af upudset træ, isoleringsplader på træskelet el. lign. efter magistratens nærmere godkendelse i hvert enkelt tilfælde.

3. Badstuerummet skal med hensyn til rumfang, loftshøjde, adgangsforhold, gulvbelægning, ventilation og opvarmning indrettes efter forskrifterne i afsnit A.

Elektrisk lysinstallation kan efter omstændighederne tillades erstattet med anden belysning, når denne efter magistratens skøn er tilstrækkelig.

4. Rum, som benyttes i tilknytning til badstuerummet, skal opfylde bestemmelserne i afsnit A, stk. 9, idet der dog, hvor forholdene taler derfor, kan indrømmes lempelser med hensyn til loftshøjde, vægges udførelse og belysning.
